

Arvoisa Torjuntamenetelmäsananaston käyttäjä

Kasvinsuojeluseura ry on julkaissut vuosien varrella useita sanastoja ja näin edistänyt yhtenäisen terminologian kehitystä. Kasvinsuojelun ja lainsäädännön kansainvälistyessä on jo pitkään tunnettu tarvetta saada käyttöön laajempi sanasto, joka kattaisi myös ruotsin ja englannin kielen. Nyt julkaistu Torjuntamenetelmäsanasto pyrkii vastaamaan tähän tarpeeseen ja auttamaan kasvinsuojelualan neuvoja, lukijoita ja kirjoittajia.

Valitut hakusanat ovat aakkosjärjestyksessä suomenkielisen termin mukaisesti. Kullekin sanalle - itsestäänselvyksiä lukuun ottamatta - on laadittu lyhyt suomenkielinen selitys ja etsitty mahdollisimman tarkka ruotsin- ja englanninkielinen vastine. Valmistelussa on hyödynnetty julkaisua Maatalouskoneiden sanasto. Kasvinsuojelukoneet, -välineet ja -menetelmät (Kasvinsuojeluseuran julkaisu 73 vuodelta 1986) ja Kasvinsuojeluseuran kotisivuilta löytyvää Biologisen torjunnan sanastoa. Maatalouskoneiden sanastosta poimitut sanat on varustettu merkinnällä 73/86. Näiden ohjenuorien käytöstä on kuitenkin seurannut myös jossain määrin epäyhtenäistä vaikutus varsinkin sanojen rakenteen osalta.

Kasvinsuojelun ohella myös kieli kehittyy jatkuvasti, ja sanastot ovat aina tavallaan hetkensä lapsia. Kasvinsuojeluseuran sanastojaosto pyrkii jatkossakin seuraamaan terminologian kehitystä ja kehittämään kasvinsuojelun kieltä. Tätäkin sanastoa on varmasti syytä ajoittain korjata ja täydentää. Kasvinsuojeluseuran sanastojaosto ottaa mielellään vastaan parannusehdotuksia ja lisäystarpeita.

Sanastoa on valmisteltu varsin pitkään ja sen parissa ahertaneita henkilöitä on - ketään erikseen nimeämättä - syytä nöyrästi kiittää.

1. TORJUNTAMENETELMIEN PÄÄRYHMÄT

<i>Fi</i>	torjuntamenetelmät	
<i>Sv</i>	<i>bekämpningsmetoder</i>	
<i>E</i>	<i>control methods</i>	
<i>Fi</i>	ennakkotorjunta	Tuhon aiheuttajan ja sen tuhojen
<i>Sv</i>	<i>förebyggande bekämpning,</i>	ehkäiseminen ennakolta, ennen
	<i>prevention</i>	kasvintuhoojien ilmaantumista tai
<i>E</i>	<i>prevention, pre-emptive control</i>	tartunnan tapahtumista.
<i>Fi</i>	pysäyttävä torjunta	Jo alkaneen taudin torjunta niin,
<i>Sv</i>	<i>återställande,</i>	että oireiden paheneminen
	<i>korrigerande behandling</i>	pysähtyy ja kasvi pystyy jatkamaan
<i>E</i>	<i>curative treatment</i>	kasvuaan.
<i>Fi</i>	hävitys	Tuhoojalajin täydellinen
<i>Sv</i>	<i>utrotning</i>	hävittäminen tietyltä alueelta.
<i>E</i>	<i>eradication</i>	
<i>Fi</i>	viljelytekniinen torjunta	Viljelykasvien kasvuedellytyksiä ja
<i>Sv</i>	<i>odlingsteknisk bekämpning</i>	kilpailukykyä parantavat toimet,
<i>E</i>	<i>cultural control methods</i>	joilla pyritään ennalta torjumaan
		kasvintuhoojia tai kasvuolojen
		muuttaminen niin, että tuhoojien
		leviämisedellytykset heikkenevät.
<i>Fi</i>	kemiallinen torjunta	Kemiallisten kasvinsuojeluaineiden
<i>Sv</i>	<i>kemisk bekämpning</i>	käyttö kasvintuhoojien torjunnassa.
<i>E</i>	<i>chemical control</i>	
<i>Fi</i>	biologinen torjunta,	Tuhoeläinten, kasvitautien ja
	(biotorjunta)	rikkakasvien torjunta elävien
<i>Sv</i>	<i>biologisk bekämpning</i>	eliöiden avulla.
<i>E</i>	<i>biological control, (biocontrol)</i>	
<i>Fi</i>	ekologinen torjunta	Kasvinsuojelustrategia, joka
<i>Sv</i>	<i>ekologiskt växtskydd</i>	perustuu sekä viljelykasvin että
<i>E</i>	<i>ecological control</i>	kasvintuhoojien ekologian
		perusteelliseen tuntemukseen.
		Esim. biologinen torjunta on
		ekologista torjuntaa.
<i>Fi</i>	fysikaalinen torjunta	Torjunta fysikaalisin keinoin, esim.
<i>Sv</i>	<i>fysikalisk bekämpning</i>	lämmön, sähkön, säteilytyksen tai
<i>E</i>	<i>physical control, physical</i>	mekaanisen käsittelyn avulla.
	<i>management techniques</i>	
<i>Fi</i>	mekaaninen torjunta	Kasvintuhoojien torjunta käsin tai
<i>Sv</i>	<i>mekanisk bekämpning</i>	koneiden, suojusten tai esteiden
<i>E</i>	<i>mechanical control</i>	avulla.

Fi	integroitu torjunta, IPM	Kasvintuhoojien torjunta
Sv	<i>integrerad bekämpning</i>	erityyppisiä kasvinsuojelu- ja
E	<i>integrated pest management, integrated control</i>	viljelymenetelmiä yhdistämällä.
Fi	luonnonmukainen torjunta	Luomuviljelyssä ja
Sv	<i>naturenlig bekämpning</i>	biodynaamisessa viljelyssä
E	<i>organic plant protection</i>	käytettävät ympäristöystävälliset, useimmiten ennalta ehkäisevät torjuntamenetelmät.
Fi	tasapainoinen kasvinsuojelu,	Kasvinsuojelustrategia, joka ottaa huomioon kasvinterveyteen vaikuttavat tekijät, kuten kasvupaikan, lajikevalinnan, ravinteiden ja viljelykierron sekä välittömän torjunnan.
Sv	<i>balanserat växtskydd</i>	
E	<i>balanced plant protection</i>	

2. EHKÄISEVÄ JA VILJELYTEKNINEN (& VILJELYKSELLINEN) TORJUNTA

Fi	viljelyhygienia	Viljelyn huolellinen suunnittelu ja toteuttaminen niin, että vältetään kasvintuhoojien leviäminen esim. siirryttäessä lohkolta toiselle.
Sv	<i>odlingshygien</i>	
E	<i>crop hygiene</i>	
Fi	väli-isäntä	Isäntäkasvi, jossa kasvintuhooja elää elinkierron eri vaiheissa tai eri kehitysasteina.
Sv	<i>mellanvärd</i>	
E	<i>alternate host</i>	
Fi	vaihtoehtoinen isäntä	Varsinaisen isäntäkasvin lisäksi isäntänä toimiva kasvi, jossa kasvintuhooja voi lisääntyä ja säilyä.
Sv	<i>alternativ värd</i>	
E	<i>alternative host</i>	
Fi	väli-isäntien poisto/hävittäminen	
Sv	<i>utrotning av mellanvärd</i>	
E	<i>eradication of alternate hosts</i>	
Fi	vaihtoehtoisten isäntien poisto / hävittäminen	
Sv	<i>utrotning av alternativ värd</i>	
E	<i>eradication of alternative hosts</i>	
Fi	viljelykierto, vuoroviljely, kasvinvuorotus, kasvinvuorottelu	Suunnitelmallinen kasvilajien viljelyn vuorottelu samalla kasvupaikalla peräkkäisinä kasvukausina.
Sv	<i>växtföljd, växelbruk, ombyte av grödor</i>	

E crop rotation / cropping system
with rotation / change of crops

Fi **välttäminen**
Sv undvikande
E avoidance

Kasvien viljely olosuhteissa, joissa kasvintuhoojia ei esiinny tai jotka ovat kasvintuhoojille epäsuotuisat, esim. maantieteellinen eristäminen.

Fi **monilinjaviljely**
Sv sortblandning
E multilines

Lajikkeen useista linjoista, joilla on eri resistenssigeeni torjuttavaa kasvintuhoojaa vastaan, kootun siemenseoksen käyttö viljelyssä.

Fi **seosviljely**
Sv blandodling
E mixtures

Eri lajikkeiden siemenseosten käyttö viljelyssä tavoitteena vaikeuttaa kasvintuhoojien leviämistä.

Fi **sekaviljely**
Sv blandkultur
E mixed cropping

Kahden tai useamman eri kasvilajin viljely seoksena tai vuororivein tai -kaistoin tavoitteena vaikeuttaa kasvintuhoojien leviämistä.

Fi **sertifioitu siemen**
Sv certifierat utsäde
E certified seed

Virallisesti tarkastettu siemen, jonka polveutumisen, aitouden, puhtaus, terveys, kosteus ja itävyys on varmennettu vakuustodistuksessa.

Fi **karanteeni**
Sv karantän
E quarantine

Kasvintuhoojia mahdollisesti sisältävän kasvimateriaalin eristäminen tietyksi ajaksi tuhojariskin pienentämiseksi.

Fi **sterilointi**
Sv sterilisering
E sterilization, destruction of
micro-organisms

Patogeenien ja muiden elävien eliöiden eliminointi maasta, pinnoilta, säiliöistä tms. kuumuudella, kemikaaleilla tai säteilyttämällä.

Fi **kalkitus**
Sv kalkning
E liming

Kasvialustan pH:n nostaminen kasvintuhoojien, esimerkiksi möhöjuuren, torjumiseksi.

3. SIETO JA KESTÄVYYS

Fi **fungistaattisuus**

Ominaisuus, joka pysäyttää

<i>Sv</i> <i>fungistasis</i> <i>E</i> <i>fungistasis</i>	sienten kasvun tai lisääntymisen tappamatta niitä.
<i>Fi</i> immuunisuus, immuniteetti <i>Sv</i> <i>immunitet, oemottaglighet</i> <i>E</i> <i>immunity</i>	Täydellinen vastustuskyky, vastaanottamattomuus.
<i>Fi</i> kestävyys, resistenssi, vastustuskyky <i>Sv</i> <i>resistens, motståndskraft</i> <i>E</i> <i>resistance, (plants also: hardiness)</i>	Kasvin, kasvintuhoojan tai muun eliön kyky kestää täysin tai jossain määrin taudinaiheuttajan, kasvinsuojeluaineen tai muun tekijän vaikutus.
<i>Fi</i> taudinkestävyys <i>Sv</i> <i>sjukdomsresistens</i> <i>E</i> <i>disease resistance</i>	Kasvien tai eliöiden kyky kestää taudinaiheuttajien vaikutus.
<i>Fi</i> kelpaamattomuus, nonpreferenssi <i>Sv</i> <i>non-preferens</i> <i>E</i> <i>non-preference</i>	Kasvin rakenteelliseen tai kemialliseen ominaisuuteen perustuva tuhonkestävyys, esim. päällysketon paksuus, lehtien karvaisuus, piikkisyys tai pahanmakaisuus.
<i>Fi</i> vertikaalinen kestävyys, vertikaalinen resistenssi <i>Sv</i> <i>vertikal resistens</i> <i>E</i> <i>vertical resistance</i>	Yhteen suurivaikutteiseen geeniin (major gene) perustuva kestävyys.
<i>Fi</i> horisontaalinen kestävyys, horisontaalinen resistenssi <i>Sv</i> <i>horisontal resistens</i> <i>E</i> <i>horizontal resistance</i>	Useaan pienivaikutteiseen geeniin (minor gene) perustuva kestävyys, kenttäkestävyys.
<i>Fi</i> terapia <i>Sv</i> <i>terapi, behandling</i> <i>E</i> <i>therapy</i>	Kasvimateriaalin puhdistaminen, joka perustuu esimerkiksi lämmön (lämpöterapia) tai kemikaalien (kemoterapia) käyttöön.
<i>Fi</i> sietokyky, toleranssi <i>Sv</i> <i>tolerans</i> <i>E</i> <i>tolerance</i>	Kasvin, kasvintuhoojan tai muun eliön kyky kestää taudinaiheuttajan, kasvinsuojeluaineen tai muun tekijän vaikutus kuolematta tai kärsimättä vakavaa vauriota.
<i>Fi</i> antagonismi estovaikutus <i>Sv</i> <i>antagonism</i> <i>E</i> <i>antagonism</i>	Eliön ehkäisevä vaikutus toisen eliön kasvuun. Torjuntamikrobin ominaisuus.

<i>Fi</i> antibioosi <i>Sv</i> <i>antibios</i> <i>E</i> <i>antibiosis</i>	Eliön erittämän antibiootin tai muun aineenvaihduntatuotteen estävä vaikutus toisen pieneliön kasvuun.
<i>Fi</i> ristisuoja <i>Sv</i> <i>korsskydd</i> <i>E</i> <i>cross protection</i>	Tuhonaiheuttajan tartunnan isännälle antama suoja, joka estää lähisukuisten tuhonaiheuttajien aiheuttaman tartunnan. Erityisesti virustartunnoissa ilmenevä ominaisuus.
<i>Fi</i> estomaa <i>Sv</i> <i>hämmande jord</i> <i>E</i> <i>suppressive soil</i>	Maa-aines, jossa taudinaiheuttajalle antagonistiset pieneliöt estävät taudin.
<i>Fi</i> fytotoksiini <i>Sv</i> <i>fytotoxin</i> <i>E</i> <i>phytotoxin</i>	1. Pieneliön tuottama kasville haitallinen aine. 2. Kasvin tuottama haitallinen aine, kasvimyrkky.
<i>Fi</i> fytotoksisuus <i>Sv</i> <i>fytotoxicitet</i> <i>E</i> <i>phytotoxicity</i>	Yhdisteen myrkyllisyys kasville; esim. kasvinsuojeluaine tai sen pitoisuus voi olla kasvia vahingoittava.

4. KEMIALLINEN TORJUNTA

4.1. YLEISTÄ

<i>Fi</i> torjunta-aine <i>Sv</i> <i>bekämpningsmedel</i> <i>E</i> <i>pesticide</i>	Yhteisnimi kasvinsuojeluaineille ja biosideille.
<i>Fi</i> biosidi <i>Sv</i> <i>biocid</i> <i>E</i> <i>biocide</i>	Aine, joka on tarkoitettu tuhoamaan, torjumaan tai tekemään haitattomiksi muita kuin eläviä kasveja vahingoittavia eliöitä.
<i>Fi</i> kasvinsuojeluaine <i>Sv</i> <i>växtskyddsmedel</i> <i>E</i> <i>plant protection product</i>	Aine, jota käytetään kasvien tai kasvustojen käsittelyyn kasvitautien, tuhoeläinten tai rikkakasvien torjumiseksi tai kasvunsäätteenä.
<i>Fi</i> systeminen kasvinsuojeluaine <i>Sv</i> <i>systemiskt växtskyddsmedel</i> <i>E</i> <i>systemic plant protection</i>	Kasvinsuojeluaine, joka tunkeutuu kasviin ja liikkuu sen sisällä kasvimehussa eri kasvinosiiniin.

product

<i>Fi</i>	kosketusvaikutteinen kasvinsuojeluaine	Kasvinsuojeluaine, joka vaikuttaa kohteeseensa, esim. kasviin tai hyönteiseen, joutuessaan sen pinnalle.
<i>Sv</i>	<i>kontaktverkande växtskyddsmedel</i>	
<i>E</i>	<i>non-systemic plant protection product</i>	
<i>Fi</i>	tehoaine	Aine tai pieneliö, jolla on yleinen tai erityinen vaikutus kasvintuhoojiin, kasveihin, kasvinosiin tai kasvituotteisiin.
<i>Sv</i>	<i>aktiv substans (verksam ämne)</i>	
<i>E</i>	<i>active ingredient, ai</i>	
<i>Fi</i>	tehoste	Aine, joka parantaa tehoaineen tehoa.
<i>Sv</i>	<i>förstärkare, synergist</i>	
<i>E</i>	<i>synergist</i>	
<i>Fi</i>	(kasvin)suoja-aine	Viljelykasvia kasvinsuojeluaineen sivuvaikutuksilta suojaava aine.
<i>Sv</i>	<i>skyddsämne</i>	
<i>E</i>	<i>(crop) safener</i>	
<i>Fi</i>	apuaine	Valmisteen sisältämä aine, jolla ei ole vaikutusta tehoon.
<i>Sv</i>	<i>hjälpmedel</i>	
<i>E</i>	<i>co-formulant</i>	
<i>Fi</i>	liitännäisaine	Aine, jota käytetään yhdessä kasvinsuojeluvalmisteen kanssa tarkoituksena muuttaa valmisteen ominaisuuksia tai vaikutuksia.
<i>Sv</i>	<i>adjuvant, tillsatsmedel</i>	
<i>E</i>	<i>adjuvant</i>	
<i>Fi</i>	kiinnite	Aine, jonka tarkoituksena on kiinnittää kasvinsuojeluaine käsittelykohteeseen (73/86).
<i>Sv</i>	<i>fixeringsmedel, fixermedel</i>	
<i>E</i>	<i>sticker</i>	
<i>Fi</i>	kostute	Ruiskutusnesteeseen lisättävä pintajännitystä alentava aine, jolla pyritään parantamaan ruiskutustulosta (73/86).
<i>Sv</i>	<i>vättningsmedel, vätmedel</i>	
<i>E</i>	<i>wetting agent</i>	
<i>Fi</i>	sakeute	Ruiskutusnesteen viskositeettia lisäävä aine (73/86).
<i>Sv</i>	<i>viskositetsreglerande medel</i>	
<i>E</i>	<i>thickener</i>	

4.2. TORJUNTA-AINEEN OMINAISUUS

<i>Fi</i>	formulaatti, muodoste	Kauppavalmisteen olomuoto, tyyppi.
<i>Sv</i>	<i>formulat</i>	

<i>E</i>	<i>formulation</i>	
<i>Fi</i>	vaikutustapa	Mekanismi, jolla tehoaine vaikuttaa
<i>Sv</i>	<i>verkningsätt</i>	torjuttavaan kohteeseen.
<i>E</i>	<i>mode of action</i>	
<i>Fi</i>	annos (käyttömäärä)	Pinta- tai tilavuusyksikköä kohti
<i>Sv</i>	<i>dos (bruksmängd)</i>	käytettävä määrä
<i>E</i>	<i>dose (application rate)</i>	kasvinsuojeluainetta.
<i>Fi</i>	käsittelyaika	Aika, jolloin
<i>Sv</i>	<i>behandlings tidpunkt</i>	kasvinsuojeluainekäsittely
<i>E</i>	<i>application time</i>	tehdään.
<i>Fi</i>	hajoaminen	Kasvinsuojeluaineen tehoaineen
<i>Sv</i>	<i>nedbrytning</i>	hajoaminen levityksen jälkeen.
<i>E</i>	<i>degradation</i>	
<i>Fi</i>	varoaika	Viimeisen
<i>Sv</i>	<i>karenstid</i>	kasvinsuojeluainekäsittelyn ja
<i>E</i>	<i>pre-harvest interval (PHI)</i>	sadonkorjuun välinen aika, jolloin
		sadonkorjuu ei ole sallittua.
<i>Fi</i>	työhygieeninen varoaika	Aika, jolloin on käytettävä
<i>Sv</i>	<i>arbetshygienisk karenstid</i>	suojarusteita, kun
<i>E</i>	<i>re-entry period</i>	työskennellään tilassa, jossa on
		käytetty kasvinsuojeluainetta.
<i>Fi</i>	jäämä	Tehoaine tai sen hajoamistuote,
<i>Sv</i>	<i>rest</i>	joka on kasvissa, kasvituotteissa
<i>E</i>	<i>residue</i>	tai ympäristössä
		kasvisuojelukäsittelyn
		seurauksena.
<i>Fi</i>	jälkikasvirajoitus	Käsittelyn jälkeen viljeltäviä
<i>Se</i>	<i>begränsning av efterföljande gröda</i>	kasveja koskeva rajoitus.
<i>E</i>	<i>restrictions for following crop</i>	
<i>Fi</i>	LD50-arvo	Kerta-annos, joka tappaa puolet
<i>Se</i>	<i>LD50-värde</i>	koe-eläimistä; ilmaistaan
<i>E</i>	<i>LD50-value, lethal dose</i>	milligrammoina koe-eläimen
		painokiloa kohden.
<i>Fi</i>	myrkyllisyys	
<i>Sv</i>	<i>giftighet, toxicitet</i>	
<i>E</i>	<i>toxicity</i>	
<i>Fi</i>	liikkuvuus	Kasvinsuojeluaineen kemiallisesta
<i>Sv</i>	<i>rörlighet, mobilitet</i>	koostumuksesta (esim. liukoisuus)
<i>E</i>	<i>mobility</i>	johtuva ominaisuus, joka vaikuttaa
		aineen kulkeutumiseen maassa ja

<i>Fi</i> haihtuvuus <i>Sv</i> <i>volatilitet, flyktighet</i> <i>E</i> <i>volatility</i>	maasta vesistöihin. Kasvinsuojeluaineen taipumus haihtua ilmaan; määritetään aineen höyrymuodostuspaineen ja vesiliukoisuuden suhteesta.
<i>Fi</i> pysyvyys <i>Sv</i> <i>stabilitet</i> <i>E</i> <i>stability</i>	Kasvinsuojeluaineen kemiallinen, fysikaalinen ja toksikologinen säilyvyys ennen käyttöä ja käytön jälkeen. Ympäristöolot vaikuttavat pysyvyyteen.
<i>Fi</i> puoliintumisaika <i>Sv</i> <i>halveringstid</i> <i>E</i> <i>half-life</i>	Aika (tavallisesti vuorokausina), jona kasvinsuojeluaineen pitoisuus maassa tai vedessä laskee puoleen alkuperäisestä.
<i>Fi</i> sallittu päivittäisannos, hyväksyttävä päivittäinen saanti <i>Sv</i> <i>acceptabelt dagligt intag</i> <i>E</i> <i>acceptable daily intake, ADI</i>	Aineen päivittäinen saanti, jolle ihminen voi altistua koko ikänsä ilman terveydellisiä haittoja. Ilmoitetaan milligrammoina henkilön painokiloa kohden.
<i>Fi</i> rinnakkaistuontivalmiste <i>Sv</i> <i>parallelimporterat preparat</i> <i>E</i> <i>parallel imported product</i>	Suomessa hyväksytyn kasvinsuojeluaineen (alkuperäisvalmisteen) kanssa samanlainen, Euroopan yhteisön alueelta Suomeen tuotu valmiste.
<i>Fi</i> laajennettu käyttöalue (off-label) <i>Sv</i> <i>utvidgat användningsområde</i> <i>E</i> <i>extension of approved use</i>	Hyväksytyn kasvinsuojeluaineen käytön laajentaminen muun kuin luvanhaltijan hakemuksesta. Taustalla ei ole vastaavan laajuisia tehokkuustestejä kuin varsinaisessa hyväksymisessä. Käyttäjä on yksin vastuussa mahdollisista valmisteen aiheuttamista vahingoista niissä käyttökohteissa, joita laajennettu käyttöalue koskee.

4.3. TORJUNTAKOHTTEEN MUKAINEN RYHMITTELY

<i>Fi</i> rikkakasvien torjunta-aine, rikkakasvihävite, herbisidi <i>Sv</i> <i>ogräsbekämpningsmedel, ogräsmedel, herbicid</i> <i>E</i> <i>herbicide</i>	Kemiallinen tai biologinen aine, joka tuhoaa (rikka)kasveja.
---	--

<p><i>Fi</i> sienitautien torjunta-aine, fungisidi <i>Sv</i> <i>svampmedel, fungicid</i> <i>E</i> <i>fungicide</i></p>	<p>Kasvien sienitautien kemiallinen tai biologinen torjuntavalmiste, jonka vaikuttava ainesosa estää sienten kasvua tai tuhoaa niitä.</p>
<p><i>Fi</i> torjunta-aine, pestisidi <i>Sv</i> <i>bekämpningsmedel mot skadegörare, pesticid</i> <i>E</i> <i>pesticide</i></p>	<p>1. Aine, joka tuhoaa tuhoeläimiä 2. Yhteisnimitys rikkakasvien, kasvitautien ja tuhoeläinten torjunta-aineille.</p>
<p><i>Fi</i> hyönteisten torjunta-aine, insektisidi <i>Sv</i> <i>insektdödande medel, insecticid</i> <i>E</i> <i>insecticide</i></p>	<p>Kemiallinen tai biologinen aine, joka tuhoaa hyönteisiä.</p>
<p><i>Fi</i> punkkien torjunta-aine, akarisidi <i>Sv</i> <i>medel mot kvalster, akaricid</i> <i>E</i> <i>acaricide</i></p>	<p>Kemiallinen tai biologinen aine, joka tuhoaa punkkeja.</p>
<p><i>Fi</i> jyrsijöiden torjunta-aine, rodentisidi <i>Sv</i> <i>medel mot gnagare, rodenticid</i> <i>E</i> <i>rodenticide</i></p>	<p>Rottien, hiirien, myyrien ym. jyrsijöiden torjuntaan tarkoitettu kemiallinen aine</p>
<p><i>Fi</i> bakteerien torjunta-aine, bakterisidi, (bakteriosiini) <i>Sv</i> <i>baktericid, bacteriocin</i> <i>E</i> <i>bactericide, bacteriocin</i></p>	<p>Aine (yl.valkuaisaine), joka tuhoaa bakteereita.</p>
<p><i>Fi</i> virusestäjä, antiviraalinen aine <i>Sv</i> <i>virushämmande medel, antivirusmedel</i> <i>E</i> <i>antiviral substance</i> <i>antiviral agent, antiviral compound</i></p>	<p>Viruksen toimintoja estävä tai häiritsevä aine.</p>
<p><i>Fi</i> ankeroisten torjunta-aine, nematisidi <i>Sv</i> <i>medel mot nematoder, nematicid</i> <i>E</i> <i>nematicide</i></p>	<p>Kemiallinen yhdiste tai fysikaalinen aine/väline, joka tuhoaa ankeroisia (nematodeja).</p>
<p><i>Fi</i> etanantorjunta-aine, molluskisidi <i>Sv</i> <i>medel mot sniglar (blötdjur), molluskicid</i> <i>E</i> <i>molluscicide</i></p>	<p>Kemiallinen yhdiste joka tuhoaa nilviäisiä.</p>

<i>Fi</i> desinfiointiaine <i>Sv</i> <i>desinfektionsmedel</i> <i>E</i> <i>disinfestant</i>	Aine, jota käytetään esim. kasvatustilojen ja –välineiden puhdistamiseen taudinaiheuttajista.
<i>Fi</i> desinfektio <i>Sv</i> <i>desinfektion, desinfektering, desinficering, smittrening</i> <i>E</i> <i>disinfection, (process of) disinfecting</i>	Tartunta-aineiden tuhoaminen, desinfiointi.
<i>Fi</i> fungistaatti <i>Sv</i> <i>fungistat</i> <i>E</i> <i>fungistat</i>	Sienten kasvun tai lisääntymisen pysäyttävä aine.
<i>Fi</i> antibiootti <i>Sv</i> <i>antibiot</i> <i>En</i> <i>antibiotic</i>	Mikrobien tuottama tai synteettisesti valmistettu aine, joka estää mikrobien lisääntymistä.
<i>Fi</i> kasvunsäädä <i>Sv</i> <i>tillväxtreglerare</i> <i>E</i> <i>growth regulator</i>	Kemiallinen aine, joka ohjaa kasvin hormonasapainoa ja hormonoimintaa haluttuun suuntaan, esimerkiksi pysäyttää tai hidastaa kasvin kasvua.
<i>Fi</i> idunestoaine <i>Sv</i> <i>groningshämmande ämne, antigroningsmedel</i> <i>E</i> <i>sprout inhibitor</i>	Itämistä estävä tai ituja tuhoava aine (73/86).
<i>Fi</i> karkote, karkotusaine <i>Sv</i> <i>avskräckningsmedel, repellent</i> <i>E</i> <i>repellent</i>	Aine, jonka tarkoituksena on häätää tuhoeläimet suojeltavasta kohteesta (73/86).
<i>Fi</i> heräte, elisitori <i>Sv</i> <i>väckare, elicitor</i> <i>E</i> <i>elicitor</i>	Bioottinen tai abioottinen tekijä, jonka kasvin puolustusgeenit tunnistavat ja joka käynnistää kasvin puolustusreaktiot ja lisää näin kasvin kestävyttä kasvintuhoojia vastaan.

4.4. VAIKUTUSTAPA

<i>Fi</i> valikoiva <i>Sv</i> <i>selektiv</i> <i>E</i> <i>selective</i>	Torjunta-aineen vaikutustapa, joka ilmenee esim. viljelykasvin säästymisenä rikkakasvien tuhoutuessa.
<i>Fi</i> valikoimaton <i>Sv</i> <i>oselektiv</i>	Hyödyllisiä ja haitallisia lajeja erottelematon torjunta-aineen

<i>E</i>	<i>nonselective</i>	vaikutustapa.
<i>Fi</i>	kosketusvaikutus	Vaikutus, joka ilmenee aineen joutuessa kohteensa pinnalle.
<i>Sv</i>	<i>kontaktverkande</i>	
<i>E</i>	<i>nonsystemic</i>	
<i>Fi</i>	sisävaikutus, systeeminen vaikutus	Vaikutus, joka ilmenee aineen tunkeutuessa kohteeseen ja liikkuesssa sen sisällä.
<i>Sv</i>	<i>systemisk effekt</i>	
<i>E</i>	<i>systemic effect</i>	
<i>Fi</i>	karkotusvaikutus	Vaikutus, joka ilmenee aineen estäessä kasvintuhoojaa pääsemästä kosketuksiin kohteensa kanssa (kemiallisesti tai mekaanisesti).
<i>Sv</i>	<i>repellerande effekt</i>	
<i>E</i>	<i>repellent effect</i>	
<i>Fi</i>	suolistomyrkkä	Aine, jonka vaikutus ilmenee kohteen suolistossa.
<i>Sv</i>	<i>enterotoxin</i>	
<i>E</i>	<i>enterotoxin</i>	
<i>Fi</i>	lehtivaikutteinen	Versojen kautta vaikuttava.
<i>Sv</i>	<i>bladverkande</i>	
<i>E</i>	<i>foliar acting</i>	
<i>Fi</i>	maavaikutteinen	Maan ja juuriston kautta vaikuttava.
<i>Sv</i>	<i>jordverkande</i>	
<i>E</i>	<i>soil acting</i>	
<i>Fi</i>	lehtiherbisidit, lehtivaikutteiset herbisidit	Rikkakasvihävitteitä, jotka vaikuttavat kasvin lehtien kautta.
<i>Sv</i>	<i>bladherbicid</i>	
<i>E</i>	<i>foliar herbicides</i>	
<i>Fi</i>	maaherbisidit, maavaikutteiset herbisidit	Rikkakasvihävitteitä, jotka vaikuttavat maan kautta.
<i>Sv</i>	<i>jordherbicid</i>	
<i>E</i>	<i>soil herbicides</i>	
<i>Fi</i>	juveniilihormoni	Niveljalkaisten muodonvaihdoksen estävä aine.
<i>Sv</i>	<i>juvenilhormon</i>	
<i>E</i>	<i>juvenile hormone</i>	
<i>Fi</i>	translaminäärinen	Lehtipinnan läpäisevä.
<i>Sv</i>	<i>translaminar</i>	
<i>E</i>	<i>translaminar</i>	

4.5. KÄYTTÖTAPA / KÄSITTELYTAPA + RUISKUTUSTEKNIikka

<i>Fi</i> ruiskute <i>Sv</i> <i>besprutningsmedel</i> <i>E</i> <i>spray formulation</i>	Veteen tai muuhun nesteeseen liuotettava tai sekoitettava torjunta-aine. Vrt. ruiskutusneste (73/86).
<i>Fi</i> ruiskuteneste <i>Sv</i> <i>flytande preparat</i> <i>E</i> <i>spray liquid</i>	Nestemäinen ruiskute (73/86).
<i>Fi</i> ruiskutejauhe <i>Sv</i> <i>sprutpulver</i> <i>E</i> <i>wettable powder, wp</i>	Jauhemainen ruiskute (73/86).
<i>Fi</i> ruiskutusneste <i>Sv</i> <i>sprutvätska</i> <i>E</i> <i>spray (spray liquid)</i>	Valmistajan annosteluohjeen mukaan valmistettu ruiskutteen käyttöläimennos. Käytännössä ruiskutusneste saattaa sisältää myös liukenemattomia aineosia emulsiona tai suspensiona (73/86).
<i>Fi</i> sumute <i>Sv</i> <i>aerosol, dimmedel</i> <i>E</i> <i>foging agent</i>	Hienona sumuna levitettävä torjunta-aine.
<i>Fi</i> pölyte <i>Sv</i> <i>pudermedel</i> <i>E</i> <i>powder</i>	Pölynä levitettävä torjunta-aine (73/86).
<i>Fi</i> sirote <i>Sv</i> <i>strömedel</i> <i>E</i> <i>granule</i>	Sirottamalla levitettävä torjunta-aine (73/86).
<i>Fi</i> savute, savutusaine <i>Sv</i> <i>rökmedel</i> <i>E</i> <i>fumigant</i>	Poltettava torjunta-aine, josta kehittyy hävittävää tai karkottavaa kaasua (73/86).
<i>Fi</i> peittausaine (kuiva, neste) <i>Sv</i> <i>betningsmedel</i> <i>E</i> <i>seed treatment product</i>	Siementen tai istutusaineiston pinnalle levitettävä kasvinsuojeluaine.
<i>Fi</i> sively <i>Sv</i> <i>pensling, strykning</i> <i>E</i> <i>wiping</i>	Kasvinsuojeluaineen levittäminen pyyhkimällä levityslaitteella torjunnan kohdetta.
<i>Fi</i> upotuskäsittely <i>Sv</i> <i>doppning</i> <i>E</i> <i>dipping</i>	Kasvinsuojeluaineen levittäminen upottamalla suojattava kasvinosa torjunta-aineliuokseen.

<i>Fi</i> hajalevitys <i>Sv</i> <i>bredspridning</i> <i>E</i> <i>broadcast application</i>	Käyttäminen levittämällä tai sirottamalla maan pinnalle.
<i>Fi</i> kertakäsittely <i>Sv</i> <i>engångsbehandling</i> <i>E</i> <i>single treatment</i>	Torjunta-aineen levittäminen yhdessä erässä.
<i>Fi</i> jaettu käsittely <i>Sv</i> <i>delad behandling</i> <i>E</i> <i>split treatment</i>	Torjunta-aineen levittäminen kahdessa tai useammassa erässä (esim. muutaman viikon välein).
<i>Fi</i> tankkiseos <i>Sv</i> <i>tankblandning</i> <i>E</i> <i>tank mix</i>	Kahden tai useamman kasvinsuojeluaineen tai lehtilannoitteen sekoittaminen samaan ruiskutusliukokseen.
<i>Fi</i> uturuiskutus <i>Sv</i> <i>ultralågvolymsprutning</i> , <i>E</i> <i>ulvdimning</i> <i>ultra-low volume spraying, ulv</i>	Ruiskutus, jossa käytetään uturuiskua ja käytetty nestemäärä on pienempi kuin 5 l/ha (73/86).
<i>Fi</i> sumuruiskutus <i>Sv</i> <i>minivolym sprutning</i> <i>E</i> <i>very low volume spraying, vlv</i>	Ruiskutus, jossa käytetään sumuruiskua ja käytetty nestemäärä on 5 ... 50 l/ha (73/86).
<i>Fi</i> pienannosuiskutus <i>Sv</i> <i>lågvolym sprutning</i> <i>E</i> <i>low volume spraying, lv</i>	Ruiskutus, jossa käytetty nestemäärä on 50 ... 200 l/ha (73/86).
<i>Fi</i> keskiannosuiskutus <i>Sv</i> <i>mediumvolym sprutning</i> <i>E</i> <i>medium volume spraying, mv</i>	Ruiskutus, jossa käytetty nestemäärä on 200 ... 500 l/ha (73/86).
<i>Fi</i> suurannosuiskutus <i>Sv</i> <i>högvolym sprutning</i> <i>E</i> <i>high volume spraying, hv</i>	Ruiskutus, jossa käytetty nestemäärä on yli 500 l/ha (73/86).
<i>Fi</i> tasapisararuiskutus <i>Sv</i> <i>cda-besprutning, reglerad droppbesprutning</i> <i>E</i> <i>controlled droplet application, cda</i>	Ruiskutus tasapisararuiskulla (73/86).
<i>Fi</i> altaruiskutus <i>Sv</i> <i>underbesprutning</i> <i>E</i> <i>underleaf spraying</i>	Ruiskutus, joka suunnataan kasvustoon lehtien alapinnalle (73/86).
<i>Fi</i> päältäruiskutus <i>Sv</i> <i>ovanbesprutning</i>	Ruiskutus, joka suunnataan kasvustoon lehtien yläpinnalle

<i>E</i>	<i>overhead spraying</i>	(73/86).
<i>Fi</i>	riviruiskutus, riviväliruiskutus	Ruiskutus, joka suunnataan pelkästään kasviriveille tai niiden väleihin (73/86).
<i>Sv</i>	<i>bandsprutning</i>	
<i>E</i>	<i>bandspraying</i>	
<i>Fi</i>	lehvästöruiskutus	Kasvintuhoojien tai rikkakasvien hävittäminen lehvästöön kohdistuvalla ruiskutuksella.
<i>Sv</i>	<i>bladbesprutning</i>	
<i>E</i>	<i>foliar spraying</i>	
<i>Fi</i>	runkoruiskutus	Kasvintuhoojien tai rikkakasvien hävittäminen runkoon kohdistetulla ruiskutuksella.
<i>Sv</i>	<i>stambesprutning</i>	
<i>E</i>	<i>stem spraying</i>	
<i>Fi</i>	tyviruiskutus	Kasvintuhoojien tai rikkakasvien hävittäminen tyviosaan kohdistetulla ruiskutuksella.
<i>Sv</i>	<i>basbesprutning</i>	
<i>E</i>	<i>basal bark spraying</i>	
<i>Fi</i>	taskutus	Puuvartisten rikkakasvien hävittäminen runkoon tehtyyn loveen levitettävällä torjunta-aineella (73/86).
<i>Sv</i>	<i>fickning</i>	
<i>E</i>	<i>injection</i>	
<i>Fi</i>	kantokäsittely	Kasvinsuojeluaineen levittäminen kanton vesomisen estämiseksi tai tautien torjumiseksi.
<i>Sv</i>	<i>stubbehandling</i>	
<i>E</i>	<i>stump treatment</i>	
<i>Fi</i>	laikkukäsittely	Kasvinsuojeluaineen levittäminen pienille osa-alueille koko alueen sijasta.
<i>Sv</i>	<i>fläckbehandling</i>	
<i>E</i>	<i>spot treatment, spot application</i>	
<i>Fi</i>	kaistakäsittely	kasvinsuojeluaineen levittäminen kapeille osa-alueille, tavallisesti taimirivien juurelle koko alueen sijasta.
<i>Sv</i>	<i>strängbehandling</i>	
<i>E</i>	<i>band treatment, band application</i>	
<i>Fi</i>	pesäkekäsittely	Kasvinsuojeluaineen levittäminen vain torjuttavan kohteen saastuttamalle alueelle.
<i>Sv</i>	<i>smittohärdsbehandling</i>	
<i>E</i>	<i>patch spraying/treatment</i>	
<i>Fi</i>	täsmäkäsittely	Kasvinsuojeluaineen levittäminen tarkoin rajattuun kohtaan kasvia, esim. mansikan kukkiin tai tomaatin varsilaikkuun.
<i>Sv</i>	<i>punktbehandling</i>	
<i>E</i>	<i>focused treatment</i>	
<i>Fi</i>	suorakäsittely	Kasvinsuojeluaineen levittäminen suoraan torjuntakohteeseen siten, että levittämiseen käytettävä väline tai sen osa koskettaa kasvia.
<i>Sv</i>	<i>kontaktbehandling</i>	
<i>E</i>	<i>direct contact application, dca</i>	

<i>Fi</i> sivelymenetelmä <i>Sv</i> <i>påstrykningsmetod</i> <i>E</i> <i>weed wiping</i>	Kasvinsuojeluaineen pyyhkäiseminen torjuntakohteeseen.
<i>Fi</i> ruiskutus <i>Sv</i> <i>besprutning</i> <i>E</i> <i>spraying</i>	
<i>Fi</i> ohjelmaruiskutus <i>Sv</i> <i>plansprutning, sprutprogram</i> <i>E</i> <i>spray programme</i>	Ennalta ohjelmoitu, kasvien kehitysasteen mukainen ruiskutus (73/86).
<i>Fi</i> tarpeen mukainen käsittely <i>Sv</i> <i>behovsanpassad sprutning</i> <i>E</i> <i>evaluation based treatment</i>	Ilmenneen tarpeen mukainen torjunta-ainekäsittely.
<i>Fi</i> elektrostaattinen ruiskutus <i>Sv</i> <i>elektrostatisk besprutning</i> <i>E</i> <i>electrostatic spraying</i>	Ruiskutus, jossa käytetään sähköllä varattuja ruiskutusnestepisaroita (73/86).
<i>Fi</i> peittaus <i>Sv</i> <i>betning</i> <i>E</i> <i>seed treatment</i>	Kylvösiemenen ja istutusaineiston käsittely kasvinsuojeluaineella tai kuumalla vedellä tai biologisilla torjuntaeliöillä.
<i>Fi</i> kuivapeittaus <i>Sv</i> <i>torrбетning</i> <i>E</i> <i>dry seed treatment</i>	Peittaus jauhemaisella kasvinsuojeluaineella.
<i>Fi</i> nestepeittaus <i>Sv</i> <i>vätskebetning</i> <i>E</i> <i>fluid seed treatment</i>	Peittaus nestemäisellä kasvinsuojeluaineella.
<i>Fi</i> savupeittaus <i>Sv</i> <i>rökbetning</i> <i>E</i> <i>smoke seed treatment</i>	Siementen käsittely savulla.
<i>Fi</i> kuorrutus <i>Sv</i> <i>dragering</i> <i>E</i> <i>seed coating, seed dressing</i>	Kylvösiemenen ja istutusaineiston käsittely kasvinsuojeluaineella kiinnitteen kanssa.
<i>Fi</i> kaasutus <i>Sv</i> <i>gasning</i> <i>E</i> <i>gas treatment</i>	Torjunta-aineen levittäminen kaasuna (73/86).
<i>Fi</i> savutus <i>Sv</i> <i>rökning</i> <i>E</i> <i>fumigation</i>	Torjunta-aineen levittäminen savuna (73/86).

<i>Fi</i> ajouramenetelmä <i>Sv</i> <i>spårmarkering</i> <i>E</i> <i>tramlining</i>	Ruiskutus tai muu käsittely, joka tehdään kylvettäessä viljelyksille jätettyjä tai ruiskuttamalla tehtyjä ajouria pitkin viljelykasvia tallaamatta (73/86).
<i>Fi</i> kemoterapia, kemiallinen taudinhoito <i>Sv</i> <i>kemoterapi</i> <i>E</i> <i>chemotherapy</i>	Virusten hävittäminen tartunnan saaneista kasveista kemiallisen käsittelyn avulla.
<i>Fi</i> ilma-avusteinen ruiskutus <i>Sv</i> <i>luftassisterad besprutning</i> <i>E</i> <i>air assisted spraying</i>	Ruiskutusnesteen saattaminen ilmapirran avulla torjuntakohteeseen.
<i>Fi</i> lentolevitys <i>Sv</i> <i>flygspridning</i> <i>E</i> <i>aerial application</i>	Kasvinsuojeluaineen levitys ilmasta käsin.

5. FYSIKAALINEN TORJUNTA

5.1. MEKAANINEN TORJUNTA

<i>Fi</i> kitkeminen <i>Sv</i> <i>handrensning</i> <i>E</i> <i>hand-weeding</i>	Rikkakasvien poistaminen käsin.
<i>Fi</i> kuokkiminen <i>Sv</i> <i>hackning</i> <i>E</i> <i>hand hoeing</i>	Rikkakasvien poistaminen kuokalla.
<i>Fi</i> niittäminen <i>Sv</i> <i>slåtter</i> <i>E</i> <i>mowing</i>	(Rikka)kasvien katkaiseminen esimerkiksi viikatteella tai niittokoneella.
<i>Fi</i> tulvitus <i>Sv</i> <i>översvämning</i> <i>E</i> <i>flooding</i>	Veden juoksuttaminen pellolle rikkakasvien torjumiseksi.
<i>Fi</i> kate, maankate <i>Sv</i> <i>marktäcke, marktäckning</i> <i>E</i> <i>mulch, ground cover, soil cover</i>	Suojaava päällyys / peite, joka levitetään maan pinnalle kasvien ympärille esimerkiksi ehkäisemään rikkakasvien kasvua tai kasvintuhoojien leviämistä. Kate voi olla eloperäistä ainesta, kuten lehtiä, turvetta, puunlastuja tai keinotekoista ainesta, kuten muovikalvoa.

<i>Fi</i>	kattaminen, maankattaminen	
<i>Sv</i>	<i>marktäckning, mulching</i>	
<i>E</i>	<i>mulching</i>	
<i>Fi</i>	katekasvit / varjostavat kasvit / tukahduttavat kasvit	Tiiviimmät tai voimakkaammin kasvavat viljelykasvit, jotka viivästyttävät rikkakasvien kasvua tai tukahduttavat ne.
<i>Sv</i>	<i>täckande, skuggande växter</i>	
<i>E</i>	<i>smother crops</i>	
<i>Fi</i>	hyönteisten imurointi	Kasvustossa olevien hyönteisten imurointi kannettavalla tai traktorisoiviteisella laitteella. Käytetään mm. koloradonkuoriaisen torjuntaan perunalla ja luteiden torjuntaan mansikalla.
<i>Sv</i>	<i>insektsugning</i>	
<i>E</i>	<i>insect vacuuming</i>	
<i>Fi</i>	viivästetty kylvö	Kylvöajankohdan siirtäminen esim. rikkakasvien tai syysviljojen kahukärpäsen torjumiseksi.
<i>Sv</i>	<i>fördröjd sådd</i>	
<i>E</i>	<i>delayed sowing</i>	

5.1.1. KONEELLINEN MUOKKAUS

<i>Fi</i>	pimeämuokkaus	Maan muokkaaminen peitetyin konein tai yöllä, jotta rikkakasvien siemenet eivät saisi itämisen käynnistävää valoinduktiota.
<i>Sv</i>	<i>mörkerbearbetning</i>	
<i>E</i>	<i>cultivation in darkness</i>	
<i>Fi</i>	yömuokkaus	Maan muokkaaminen yöllä, ks. pimeämuokkaus.
<i>Sv</i>	<i>nattbearbetning</i>	
<i>E</i>	<i>night-time cultivation</i>	
<i>Fi</i>	sänkimuokkaus	Sadonkorjuun jälkeinen maan muokkaus esim. äestämällä, erityisesti juolavehnän juurakoiden pilkkomiseksi.
<i>Sv</i>	<i>stubbearbetning</i>	
<i>E</i>	<i>stubble cultivation</i>	
<i>Fi</i>	haraus	Rikkakasvien torjuminen haraamalla maata, jolloin niiden juuret katkeavat ja/tai ne peittyvät maalla.
<i>Sv</i>	<i>hackning, hackrensning</i>	
<i>E</i>	<i>hoeing (machine hoeing)</i>	
<i>Fi</i>	rivivälihaaraus	Rikkakasvien torjuminen viljelykasvirivien välistä haraamalla.
<i>Sv</i>	<i>radhackning</i>	
<i>E</i>	<i>inter-row hoeing</i>	
<i>Fi</i>	rikkakasviäestys	Rikkakasvien torjuminen erityisillä rikkakasviäkeillä (yleensä kasvavan viljelykasvin joukosta).
<i>Sv</i>	<i>ogräsharvning</i>	
<i>E</i>	<i>weed harrowing</i>	

<i>Fi</i> sokkoäestys, valikoimaton rikkakasviäestys	Juuri ennen viljan orastumista tehty kevyt äestys rikkakasvien torjumiseksi.
<i>Sv</i> <i>blindharvning</i>	
<i>E</i> <i>blind harrowing</i>	
<i>Fi</i> jyrsintä	Maan muokkaaminen laitteella, jossa on pyörivät terät.
<i>Sv</i> <i>fräsning</i>	
<i>E</i> <i>rotary tilling</i>	
<i>Fi</i> harjaus	Rikkakasvien torjuminen harjalaitteella.
<i>Sv</i> <i>borstning, ogräsborstning, radborstning</i>	
<i>E</i> <i>brush weeding</i>	
<i>Fi</i> multaus	Maa-aineksen kasaaminen perunan, porkkanan tms. tyville. Sivuvaikutuksena tukahduttaa rikkakasveja.
<i>Sv</i> <i>kupning</i>	
<i>E</i> <i>earthing-up</i>	
<i>Fi</i> kesannointi, (avokesanto)	Pellon pitäminen viljelemättömänä tai mulloksella esim. rikkakasvien ja kasvintuhoojien torjumiseksi.
<i>Sv</i> <i>trädesbruk, trädning</i>	
<i>E</i> <i>fallowing, (black fallow, bare fallow)</i>	

5.2. TERMINEN TORJUNTA

<i>Fi</i> terminen rikkakasvien torjunta	Lämpöön perustuva torjunta, esim. liekitys, infrapunasäteilytys, jäädytys.
<i>Sv</i> <i>termisk ogräsbekämpning</i>	
<i>E</i> <i>thermal weed control</i>	
<i>Fi</i> liekitys	Kasvustojen tai kasvintuhoojien hävittäminen avoliekin avulla.
<i>Sv</i> <i>flamning</i>	
<i>E</i> <i>flaming, flame weeding</i>	
<i>Fi</i> valikoiva liekitys	Valikoiva liekitys perustuu viljelykasvin parempaan kuumuuden kestävyYTEEN ja sen suurempaan kokoon rikkakasveihin verrattuna.
<i>Sv</i> <i>selektiv flamning</i>	
<i>E</i> <i>selective flaming</i>	
<i>Fi</i> riviväliliekitys	Rikkakasvien torjuminen liekittämällä viljelykasvien rivivälistä (viljelykasvi suojataan kuumuudelta).
<i>Sv</i> <i>flamning av radmellanrum</i>	
<i>E</i> <i>inter-row flaming</i>	
<i>Fi</i> poltto	Esimerkiksi olkien polttaminen pellolla viljelytekneisistä tai kasvinsuojelullisista syistä tai saastuneen kasvuston hävitys
<i>Sv</i> <i>bränning</i>	
<i>E</i> <i>burning</i>	

polttamalla.

<i>Fi</i> lämpökäsittely <i>Sv</i> värmebehandling <i>E</i> heat treatment	1. Lisäysaineiston pitäminen lämpimässä vedessä tai ilmassa kasvintuhoojien, kuten sipulin naattihomeen tai mansikkapunkin torjumiseksi. 2. Solukkoviljelyn emokasvien kasvatusta korkeassa lämpötilassa virusten torjumiseksi.
<i>Fi</i> lämmitys <i>Sv</i> värmning <i>E</i> heating	Tilojen, esim. myllyjen lämmittäminen 55 asteeseen hyönteisten torjumiseksi.
<i>Fi</i> kuumavesikäsitely <i>Sv</i> varmvattenbehandling <i>E</i> hot water seed treatment	Peittäminen kuumalla vedellä (73/86).
<i>Fi</i> höyrytys <i>Sv</i> ångning, ångbehandling <i>E</i> steam treatment	Höyryn käyttö kasvitautien, tuhoeläinten ja rikkakasvien torjuntaan (73/86).
<i>Fi</i> jäädytys <i>Sv</i> frysning <i>E</i> freezing	Kasvintuhoojien (esim. rikkakasvien) torjuminen jäädyttämällä esim. nestemäisellä typellä tai hiilidioksidijäällä.
<i>Fi</i> infrapunasäteilytys <i>Sv</i> infraröd bestrålning <i>E</i> infrared radiation	Kasvintuhoojien, esim. rikkakasvien, hävittäminen kuumentamalla niitä infrapunasäteillä (lämpösäteillä).
<i>Fi</i> mikroaaltokäsittely <i>Sv</i> mikrovågsbehandling <i>E</i> microwave treatment	Rikkakasvien ym. kasvintuhoojien hävittäminen kuumentamalla niitä mikroaalloilla.
<i>Fi</i> hiilidioksidikäsitely <i>Sv</i> koldioxidbehandling <i>E</i> carbon dioxide treatment	Hiilidioksidin levittäminen ilmaan hapen poistamiseksi; käytetään esim. myllyissä varastotuholaisten torjumiseen.

6. BIOLOGINEN JA EKOLOGINEN TORJUNTA

<i>Fi</i> hyötyeliö <i>Sv</i> nytto-organism <i>E</i> beneficial organism, beneficial	Eliö, jonka toiminnasta on hyötyä kasvinsuojelussa: luontainen vihollinen, torjuntaeliö, loispistiäinen, peto, antagonisti.
---	---

<i>Fi</i> torjuntaeliö <i>Sv</i> <i>bekämpningsorganism</i> <i>E</i> <i>biological control agent, biocontrol agent</i>	Eliö, jota käytetään kasvintuhoojien tai muiden haittaeliöiden torjuntaan.
<i>Fi</i> feromoni <i>Sv</i> <i>feromon</i> <i>E</i> <i>pheromone</i>	Hyönteisten tuottama kemiallinen yhdiste, esim. houkutus- tai varoitusaine, jota käytetään myös hyönteisten torjunnassa.
<i>Fi</i> massalevitys <i>Sv</i> <i>massutspridning</i> <i>E</i> <i>mass release</i>	Torjuntaeliöiden levitys suurina määrinä käyttökohteeseensa.
<i>Fi</i> asuttaminen <i>Sv</i> <i>kolonisation</i> <i>E</i> <i>colonization</i>	1. Pieneliön hakeutuminen kasvamaan kasvin pinnalla tai isäntäsolukossa. 2. Eliön, esim. luontaisen vihollisen pysyvä jääminen uudelle maantieteelliselle alueelle sinne tehdyn siirtoistutuksen jälkeen.
<i>Fi</i> kilpailu <i>Sv</i> <i>konkurrens</i> <i>E</i> <i>competition</i>	Biologisessa torjunnassa vaikutustapa, jossa torjuntamikrobit kilpailevat taudinaiheuttajien kanssa ravinnosta, tilasta yms.
<i>Fi</i> loisiminen <i>Sv</i> <i>parasitism</i> <i>E</i> <i>parasitism</i>	Ilmiö, jossa eliö käyttää toista eliötä ravintonaan.
<i>Fi</i> ohjattu torjunta <i>Sv</i> <i>övervakad kontroll</i> <i>E</i> <i>supervised control</i>	Kemiallinen torjunta toteutettuna siten, että torjuntapäätökset perustuvat reaaliaikaiseen tietoon kasvuston tuhoajatilanteesta ja taloudellisen tuhon kynnyksarvoihin.
<i>Fi</i> mikrobiologinen torjunta <i>Sv</i> <i>mikrobiologisk bekämpning</i> <i>E</i> <i>microbiological control</i>	Kasvitautilien, tuholaisten tai rikkakasvien torjunta pieneliöiden avulla.
<i>Fi</i> hyönteistaudinaiheuttaja <i>Sv</i> <i>entomopatogen</i> <i>E</i> <i>entomopathogen</i>	Hyönteisille tautia aiheuttava sieni, bakteeri, virus tai alkueläin.
<i>Fi</i> bakteeriympäys, -peittäus <i>Sv</i> <i>bakterieympning, bakteriebetning</i> <i>E</i> <i>bacterization</i>	Siementen tai muun lisäysaineiston peittäus bakteereilla tavoitteena edistää kasvien kasvua tai torjua

kasvitauteja.

7. SEKALAISTA

Fi **gmo-kasvit, geneettisesti muunnellut kasvit**
Sv *genetiskt modifierade växter*
E *GM plants, genetically modified plants*

Geenitekniikalla muunnellut kasvit, joihin on siirretty esim. kasvintuhoojalta tai kasvinsuojeluaineelta (rikkakasvihävitteeltä) suojaava ominaisuus.

Fi **varsiston hävitys**
Sv *blastdödning*
E *desiccation*

Maanpäällisen kasvuston hävitys esim. perunaruton torjumiseksi.

Fi **allelopatia**
Sv *allelopati*
E *allelopathy*

Kasvien välinen haitallinen tai hyödyllinen vuorovaikutus, joka aiheutuu kasvien tuottamista biokemiallisista yhdisteistä.

Muita sanastoon sisällytettäviä termejä

Fi **maanmuokkaus**
Sv *jordbearbetning*
En *tilling, tillage, cultivation of soil, preparation of soil*

Viljelymaan pintakerroksen mekaaninen käsittely.

Fi **kyntö**
Sv *plöjning*
E *ploughing, (Am.) plowing*

Maan kääntäminen auralla rikkakasvien ja niiden siementen ja kasvintuhoojien hautaamiseksi.